
ПРЕДГОВОР

COBISS3 е названието на софтуер от последно поколение, разработен на основата на обектна технология. Цифрата, добавена към предишното наименование символизира третото поколение софтуер, създаден от IZUM за нуждите на действащата система COBISS. След първия софтуер, наречен ATLASS, беше разработено второ поколение, което носеше същото название като системата COBISS, а настоящото последно поколение е наречено COBISS3.

С новата концепция за обектна технология в процеса на разработването на софтуера бяха включени нови инструменти, например инструменти за анализ на обекти, за планиране и внедряване и за управление на конфигурацията.

Една от основните характеристики на софтуера COBISS3 е неговата трислойна архитектура, която се състои от потребителски интерфейс, бизнес логика и база данни. Трите слоя са свързани чрез обектен модел RMI (Remote Method Invocation). За съхраняване и ползване на данните се използва Object Store.

Софтуерът COBISS3 е разработен на Java, който е нещо повече от език за програмиране, тъй като позволява приложението да работи на различни платформи:

- потребителски интерфейс (Windows 98/ME/2000/XP)
- бизнес логика (Windows 2000/XP, Linux)
- база данни (Windows 2000/XP, Linux)

COBISS3 V4.0 се състои от седем модула:

- COBISS3/Набавяне
- COBISS3/Продължаващи издания
- COBISS3/Фонд
- COBISS3/Заемане
- COBISS3/Междубиблиотечно заемане
- COBISS3/Изходи
- COBISS3/Управление на приложението

COBISS3/Набавяне дава възможност на библиотеките при набавянето на монографии да автоматизират следните дейности: покупка (подбор преди поръчката, поръчка и предплащане на поръчаните единици, получаване на поръчаните единици и тяхното заплащане), получаване и изпращане на монографии по обмен, получаване на задължителни екземпляри и дарения, поддържане на документация за други видове набавяне на библиотечни материали, рекламации за недоставени единици, получени фактури и документи за предплащане, поддържане на данни за партньори и парични средства и настройка на брояч.

COBISS3/Продължаващи издания дава възможност на библиотеките при набавянето на продължаващи издания да автоматизират следните дейности: покупка (подбор преди поръчката, поръчка, отмяна на поръчката, предплащане и заплащане на продължаващи издания), получаване на продължаващи издания по обмен, по депозит или като дар, както и други видове библиотечно набавяне, поддържане на данни за модела на периодичност на публикуването и извършване на регистрация на продължаващи издания, подготвяне на рекламации за липсващи броеве, документи за предплащане и получени фактури, поддържане на данни за партньори и парични средства и настройка на брояч.

COBISS3/Заемане дава възможност на библиотеките да въвеждат и редактират данни за регистрираните ползватели, да нанасят промени в номерата на съществуващи читателски карти, да отпечатват надписи за картите, да регистрират заемане на материали извън библиотеката, да подновяват срока за ползване на материалите, да променят датите за връщане, да регистрират връщането на материали с прилагане по желание на опция за подбор на регистрирани ползватели и да отпечатват заемни бележки. За нуждите на системите за обслужване за отделните екземпляри (единици) от материали може да се добавя забележка, а за заетите материали – временни забележки. В локалния каталог може да се извършва търсене за отделни екземпляри от материала, да се преглеждат библиографските данни и данните за състоянието на фонда и в случай, че екземплярът не е на разположение, да се предоставя информация за неговото местонахождение. При търсенето на данни за регистрирани ползватели на библиотеката, може да се прилагат различни критерии и резултатите от търсенето да се отпечатват във вид на списъци. Библиотеките имат и възможността да определят (собствени) времеви параметри за заемане, да конкретизират вида на заемането за единици с ограничен достъп и да извършват промени не само по отношение на календара, но и по отношение на предефинираните срокове за електронни предупреждения към регистрираните ползватели.

COBISS3/ Фонд дава възможност за следните дейности: добавяне на полета 996/997 и 998, въвеждане и промяна на данните в тези полета, копиране на данни в и от полетата 996/997, промяна на статуса в няколко полета 996/997 в запис, промяна на данните в полетата 996/997 на запис чрез инвентарните номера или номерата за заемане, сортиране на полета 996/997 в запис, отпечатване на етикети, регистриране на монографии, отчисляване на липсващи екземпляри от монографии след инвентарна проверка. Управлението на данните за фонда от продължаващи издания позволява да се зачисляват продължаващи издания, да се създават и редактират модели на периодичност на публикуването им, да се извършва

регистрация на основата на тези модели и подпомага документирането на подвързване и разподвързване на броеве и томове от продължаващи издания. Чрез него може да се създават паралелни локални записи в локална база данни, да се прехвърлят полетата 996/997 от един библиографски запис в друг, да се проверява статуса на заемане на отделни броеве, да се отпечатват списъци на новополучени материали, да се настройват броячи за добавяне на инвентарни номера, поредни номера и номера за заемане.

COBISS3/Междубиблиотечно заемане включва следните процеси: регистриране на заявките на ползвателите, поръчване на материали от доставчици или от фондове на библиотеката с ограничен достъп, изпращане на материалите на ползвателя, регистриране на връщането на материалите от ползвателя и връщането на материалите на доставчика или във фондовете с ограничен достъп. Включени са също и процедурите по създаване и изпращане на фактури за юридически лица, т.е. партньори, които поръчват или заплащат извършваните услуги, подготовка на съобщения към потребители и доставчици, поддържане на данни за партньори, ценоразписи и настройване на броячи.

COBISS3/Изходи дава възможност да се създават различни видове изходи като формуляри, търговски документи, статистически сведения и др. Изходите се създават на основата на данните от всички модули на софтуера COBISS3 и могат да бъдат отпечатвани или изпращани по електронна поща. IZUM проектира изходи в стандартна форма за всеки модул.

COBISS3/Управление на приложението дава възможност на библиотеките да управляват локалните си приложения. Версията 4.0 позволява на всяка библиотека да поддържа данни за своята институция и партньорите си, за служителите, за техните потребителски имена и пароли и да дефинира потребителските групи в COBISS3.

Настоящото издание на ръководствата за ползвателя на COBISS3 се състои от ръководства за ползване в печатна форма за всеки модул и едно Основно ръководство. Ръководствата и описанията на приложенията в електронна форма се предоставят заедно със софтуера.

За да се улесни разбирането на софтуера и Ръководството, към Основното ръководство е включен речник на използваните термини.

В ръководството са включени примери, повечето от които са изкуствено съставени и при актуализиране на софтуера може да се променят.

Информация и помощ в работните дни и събота може да се получи на следните адреси и телефонни номера:

IZUM
Institute of Information Science
SI-2000 Maribor, Prešernova 17, Slovenia

Телефон: +386 (0)2 25 20 331
FAX: +386 (0)2 25 24 334
E-mail address: cobisservis@izum.si
Уеб адрес: <http://www.izum.si>

Помощ по телефона:
Понеделник - Петък 7.30 - 21.00
Събота 7.30 - 13.00
+386 (0)2 25 20 333